

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ES KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEG JELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre 8 kor.
 Fél évre 4 »
 Negyed évre 2 »

Felölös szerkesztő: **BÉRECZ GYULA BÁNYI JÁNOS**
 Főmunkatárs:
 Kiadóhivatal: a turóc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.
 A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra czimelve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.

Hirdetések legutányosabban, árszabály szerint.
 Lapunk számára hirdetések — eredeti árakban — minden bel- és külföldi hirdetési iroda fogad el.

Az utolsó választások előtt.

Még csak rövid 1—2 hét választ el a megyei tisztújító választásoktól, melyek, úgy hiszszük, az utolsók is lesznek egyúttal, s a vármegyei közigazgatásnak tervbe vett államosításával a régi vármegyét is lassacskán elborítja majd a feledés moha.

Nem terjeszkedünk ma ki arra, vajjon mi jobb, mi irdvösebb az országra, a nemzetre nézve: az autonóm megyei, avagy pedig az állami közigazgatás, — a miről sokat, igen sokat lehetne írni és beszélni, amint hogy már írtak és beszéltek is. Csak azt a véleményt koezkázhatjuk, hogy valamint a régi megyei rendszernek vannak hiányai és fogyatkozásai, úgy az állami közigazgatástól sem várhatunk csodákat, mert hisz ez is csak emberek alkotása, ennek is csak emberek lesznek a közegei, s a hol véges eszű, tévedéseknek alávetett, csetlő-botló ember a működő ágens, ott eszményi tökéletességről sem lehet szó. Kiegyesítjük azonban ezt a bizonyára egykönnyen meg nem ezáfolható véleményünket azzal a megjözdöstünkkel, hogy akár választott, akár pedig kinevezett tisztviselők látják el az adminisztrációt vármegyeinkben, úgy az a közigazgatás lesz a legjobb, amelynek emberei nem az aktagvártságban, nem a bürokratizmusban látják majd hivatásuk esztüspontját, hanem a kik a nép ügyeit-bajait megismerve, erkölcsi, társadalmi, politikai és anyagi téren egyaránt órsádó vezetői, bátor védői lesznek ennek a népnek. S ha valahol, úgy itt a Felvidéken, a tótok lakta vármegyékben van szükség ilyen tisztviselőkre, a hol a nép szegény és nagy-részt tudatlan is, úgyhogy a hazafiatlan törekvések igen könnyen behálózhatják és az államra nézve veszedelmes tényezővé tehetik.

Mert éppen a szegény és a tudatlan nép az, a melyket nagyhangú frázisokkal, alárcek alatt bujkáló demagogiával, könnyű szerrel félre lehet vezetni, a mint ez tényleg tótjaink-

kal már évek hosszú sora óta történik. A ki az utóbbi időben a Felvidék különböző helyein tartott négytűlések egyikén-másikán jelen volt, az tudja, hogy mímó eszközökkel dolgozik a nép között a különböző ürügy és ezim alatt bujkáló demagogia, s hogy éppen a megyei tisztviselők azok, akiknek legtöbbször oda kell tartani a hátukat, hogy rajtuk atyáskodó népribunok és a felséges plebs a port elverjék. Okkal-e, vagy anélkül — ki törődik vele?

De hogy sokszor okkal is, azt — fájdalom! — nem lehet tagadni. Egy jócska fejezet az 1848 előtti idők történetéből és közigazgatási kodexéből itt is, ott is, még most is játszódik le szemünk előtt, s bizony-bizony nem nyújt valami épületes látványt.

S egy-egy ilyen — hogy is mondjuk? — ódsi felfogás azután az egész szervezetet diskreditálja és szolgáltató anyagot az állam intézményei ellenségeinek az igaztásra.

A vármegyei közigazgatásnak tehát nemcsak pontosnak és korrektnak kell lennie, hanem proprio motu arra is kell törekednie, hogy a nép bizalmát teljes mértékben megnyerje. S erre nem elégséges a korrekt hivataloskodás, mert elvégre is ez csak szoros kötelesség, a melyért fizetség jár, s a mely kötelesség elmulasztása büntetést von maga után.

Ismételjük, hogy e fejtegetéseinknél a Felvidék viszonyai lebegnek szemünk előtt, s ezekre vonatkoztatjuk az itt elmondottakat.

A magyar kormány jelentése szerint ke-rekszámban 50,000 ember vándorolt ki az 1900 évi folyamán Magyarországból, a mely számból egy negyedrésznél jóval több a tótokra esik, mert a tót kivándorlók száma a mondott esztendőben 14,169-re rugott. Előáll az a kérdés, hogy miért éppen a tótok igyekeznek annyira a tengerentúli országokba? Hiszen a Felvidéken nincs túlnépedség, a tót nép igényei semmivel sem nagyobbak, mint pl. a hegyi

oláhlóké Erdélyben, akik szintén szegények s még sem mozdulnak ki kies völgyeikből, még csak napszámoknak, munkásoknak sem mennek el, mint pl. tótjaink a magyar fővárosba. Azt hiszszük, hogy ez a jelenség a tót nép jellemében leli magyarázatát. A tót törekvő s még a szegény drótos is élére állítja a fillé-reket, hogy cifra tarsolya üres ne legyen, a mikor messze országokból hazatér kis trencsén-megyei fészkébe, — s ez a törekvő szelleme az, a mely egyúttal nyugtalan természetűvé is teszi s megkönnyíti neki a hazájától való megválást. Az oláh ellenben maradi, membánom ember, a ki már csak azért sem igyekszik szerezni, nehogy több adót kelljen fizetnie, — inkább nem is dolgozik, s az éhezéstől sem retten vissza. A dolce farniente, az édes semmittevés, a nyugalom a fő. Ót, az oláh hegyi lakót, hiába csábítgatják az amerikai ügynökök, — a biztos mamaliga kedvesebb neki kis kollibájában, mint az ígért kalács messze idegenben, ha azért azon föltül még dolgozni is kell. A dolgotól fázik leginkább, — mig ellenben a tót keresve keresi a jól fizető munkát, s a mire pl. a budapesti tót napszámok az építkezések körül napi 60—80 krajczárért vállalkozik, arra az oláh ember semmi áron sem vállalkoznék. Ez így van. S mivel így van, igen természetes, hogy a tót oda igyekszik, a hol jobban fizetnek a munkájáért, mert ő is azt vallja, a mit a magyar ember: a jobb megölője a jónak.

Nyujtsuk hát mi ezt a jobbat a tótnak, — s munkaereje, életrevalósága, törekvő szelleme nem fog idegen szolgálatba lépni, hanem a magyar hazának fog gyümölcsözni, kamatozni, a mely neki is, a tótnak is az édes hazája, a melytől ő is csak kénytelen-kelletlen búcsúzik el, ha csak ideiglenesen is, mert hisz tudjuk, hogy még a tengeren túlról is vissza-visszavágyik a lelke bérczes honába, a hol nincsenek ugyan felhőt karezőlő hazóriások, de vannak égbé nyúló, hótakart hegycsok, amelyek komoran bár, de mégis oly titkos,

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCZÁJA.

Adventhez.

— A „Felvidéki Híradó” eredeti tárczája. —

Előbbi időkben a vallás fogalma azonos volt azzal, a mit most kultúrának nevezünk. Nem volt az csak bizonyos világnézet összekapcsolva bizonyos parancsok sorával; hanem magában foglalta az összes tudományt, minden művészetet, az egész állami és gazdasági életet. A mai kultúreletben a vallás tényleg a nép filozófiája; miután a nép leterel, sorsarol, rendeltetésesről szóló tanokat összehajlítja. A civilizált nepek vallásának központja és legmagasabb gondolata: az Isten fogalma; s arra tanítanak, hogy az ember s az emberiség csak az erény útján, jó és igazság, ember-szeretet s önmúlom által érheti el boldogságot és üdvet.

Azonban nemcsak az érteimi s erkölcsi korre terjed ki a vallás, hanem föleg a kedélyre is; úgyhogy leginkább ezen olda az, a mely hatalmat kölcsönöz neki — a nép lelke fölött.

Ha csak valami vallásra szüksége volna az embernek, egybre pedig nem: akkor vaiaimi csinos vallás maga is kigondolhatna; sőt ha azt esetleg meggunna, ismét újat alakíthatna magának. De az embernek lelke es szive többet után vágydik. Szüksége van — élő Istenre, a ki gondoskodik az emberekről, nekik megbocsát, őket büneiktől megváltja. Ezt pedig csak a biobian talalja s az élet tenyében, melyeket csak a bibia magyaráz meg.

Lehet ugyan, hogy egyik-másik olvasó mosolylyal fogadja e szavaimat; nem bánom. De azért mégis igaz

marad az, hogy sokan, igen sokan vagyunk, a kik hiszünk — élő Istenben és nem szegyejük valami azt, miszerint az ő segítséget, gondviselést, sőt a mindennapi élet dolgáiban való intézkedést természetesen találjuk, az athenistának minden aloszkodás dacára.

Ismerek emereket, a kiket nem lehet azon istentelenek közé szamítani s a kikről David azt mondja zsoitarabon, hogy az övegyeket s az arvakat meg-raojojak. Sot mondhatom, hogy morajuk és tisztesség-erztük is van. Azonban a szorosán veit es helyesen feigfoltott piédársól — gyakorlati, tiszta, helyesen feigfoltott fogalmuk nincsen. De azon hitről sem, hogy egy felsőbb lény róluk gondoskodik, öket mindennap teletükben segíti, hogy az a mennyei atyánk, isteni neveionk. Mert nezetem szerint az meg nem hit, ha ritka és csodálatos tuneményekben latjuk az Istent; de hitnek nevezem azt, ha az Isten a legezyszerű, legközön-ségesebő dolgokban megismerjük, s bennük Isten nagyságot, hatalmat latjuk.

És a mennyei atyánknak, az Istenben, való hit folytan a gyermek is így szólhat: igaz ugyan, hogy ez a föld, az a mennyország nagy, csodálatos, szent; de az Isten szemében én mégis becsesebb vagyok a napnál, holdnál s a csillagoknál is; mert azok csak doiook, tárgyak; én azonban emberi lény, szellem, halhatatlan lélek vagyok. Isten kepinására teremve s Isten kepmasava emelve a — Megváltó aita.

Evezredék óta élt már ezen föld, mielőtt én születtem volna es émi fog talán még évezredéig — halálom után is; de az mégsem arthat nekem, entem mégsem öhet meg. S ha majd a föld, a nap, a csillagok elmúlnak, én émi fogok örökké; mert én halhatatlan gyermeke vagyok a halhatatlan Atyának, gyermeke az — örök Istennek!

Igy beszélhet a gyermek is — hite alapján. Csak

egy biztonság, csak egy megmenekülés létezik, ez pedig: az Isten! Ezt imáinkban talaljuk s a hitven.

És benne — a mennyei Atyában — bizhatunk is; azon borzasztó dolgok dacára, melyek történnék s azon tény dacára, hogy imánk esetleg teljedesbe nem mennek. Hiszszük, hogy ő mindent az emoeség javára rendez s így a mi üdvünkre is, mig akaratának engedelmeskedünk. Hiszszük, hogy meg meghallgatja imáinkat, ha nem is a betű, de a szellem szerint; mert ezen imánk oszinte, tiszta es szó az a népnek, a hank boldogságaért, üdvéért!

Egy percze se felejtjük el azt, hogy nemcsak természetű lennek, hanem emoeerek vagyunk; de arról se feledkezzünk meg, hogy masok színten emoeerek, vagyis minden egyeni külömbsegek mellett, mégis ugyan-azok, mint mi, egyenlo süksegekkel s igényekkel. Ez minden moralnak összefoglalata. És sohase felejtjük el, hogy mi es mndaz, a mit magunkon s magunk körül eszeleünk, a mi velünk s masokkal történik, nem vaiaimi összefüggéseinketü teredek, nem is a parányok vagy eszelegességek vaiaimi chaosa; hanem mindez örök törvények szerint minden életnek, minden erietemnek s minden jónak ugyanazon forrasaoból ered.

A haza es család, a lelkesmeret es becsület, a természet s a tarsadalmi szent erzeime azok, a mikkél legelőbb s legközlelebb vegyülnek a vallások; ezektől kárpaj meg s nekik nyujtjak is az erőt. Erzi, tudja azt minden nép, hogy a vallási ontudat az, a miően az igazságot bírjak, éppen azért ök a vallást mindk saját meletőségünk s életük ünepének tekintetik.

A vallás a nép ideálmiasa, az embernek legmagasabb humanitasa; nevezetesen pedig a kereszténység fozszemeje es magja: a hi kötelességteljesítés hivatásunkban s onzetlen önfeledozas masok érdekeben.

oly kimondhatatlan varázsszal tekintenek le a fenyegekkel koszorúzott völgyekbe és a völgyekben elterülő kis falukra, az ő első és igazi otthonára, hogy azokat elfeledni, ha még úgy akarná is, nem képes. Megbecsülhetetlen kincsek hevernek erdőinkben, hegyeinkben, havasi legelőinkön, vizeinkben, s e tömérdek kincs között egy munkabíró, munkaszerető nép nem szerezheti meg a mindennapi kenyérét, s idegenbe kénytelen menni. Iparvállalataink, gyáraink, kereskedelmünk a külföldi munkások ereit foglalkoztatják s biztosítják nekik a tisztességes megélhetést, — akiket pedig ősi jognál fogva illette meg ez a munka, ez a kereset, ez a biztos existencia, — és a kik ezt a magyar haza iránti szeretettel és ragaszkodással is meghálálnák, azoknak ezrei idegen földön kénytelenek sorsukon lendíteni.

Azt mondhatná valaki, hogy hát hiszen a kormány, a törvényhozás kötelessége segíteni ezeken a bajokon. Igaz, s tőlük telhetően segítenek is, — ámde a közvetlen orvoslás mégis csak a periferiákon történhetik, s ha itt üti föl tanyáját a közömbösség, a némbánomság, úgy haszalat és meddő a kormánynak és törvényhozásnak minden intézkedése.

A nép jóléte, boldogulása jórészt a közigazgatási tisztviselők kezében fekszik, s így az a közigazgatás lesz a legjobb, a legtekélyesebb, — akár választott, akár pedig kinevezett tisztviselők lássák azt el, — a mely közigazgatás a népek ezt a boldogulást hordja a szívére. *Ilyen* közigazgatás mellett eredménytelen lesz a nemzetiségi és minden egyéb igazgatás és bujtogatás; — *ilyen* közigazgatás lesz a magyar faj fölényének, a magyar nemzeti állam legbiztosabb és megingathatatlan alapja.

Tót nemzetiségi sérelmek.

A képviselőház fölrítai vitája sok tekintetben volt tanulságos, tájékoztató s lélekemelő, amennyiben megvilágította országunk jelen belső s külső állapotaí oly közvégtelenséggel, hogy minden hazafi biztosított lehetett belőle Magyarország állami s nemzeti létének sokat ígérő jövőjéről. Itt azonban nem az a hely, hol e biztató politikai viszonyokról szólhatnánk. Kitérünk ezelőkhöz híven, e hasabokan első sorban a kulturális s társadalmi viszonyokról szoktak szellettetni és e tekintetben is teljes megelégedéssel állapíthatjuk meg, hogy a törvényhozásban alaposan ismerik s méltójják a felvidéki magyarság nehéz küzdelmeit a szeparatizmus s centrifugális törekvések szemben, melyekkel tót túlzónk a mi jó népjünk megmetyélni szeretnek.

Különösen érdekes világot vetett a fölrítai vita azokra a mondva csinált kulturális sérelmekre, melyeket a tót túlzók ismeretes választási programja előszól. Törtsükre miatt ezuttal csak arra az egyre utalunk, melyet az állami iskolák állami vagyis magyar tannyelv ellen szoktak emelni és a melyről a föntemlített

Legjobb vezérünk ő egész életünkön át, legjobb vezetőnk vidam napjainkban, legjobb vizsgátlónk a szerencsétlenségben. *Alapja* pedig minden vállalkás szilárd, megdönthetetlen meggyőződés *Isten létéről*, gondviléséről, az érénynek magasztos, mindent felülmúló becséről, lényünk halhatatlanságáról, s az életben vehetett cselekedeteink méltó megjutalmazásáról halatunk után. —

Találjuk ezt nemcsak a kereszténységben, de találjuk világosan a régi rómaiak és görögök vallásaiban is.

Olyan a vallás, mint az égbolozat: minél inkább vizsgáljuk azt, annál több csillogat fedezünk fel; s olyan az, mint a tenger: minél inkább figyeljük azt meg, annál végtelenebbnek tűnik föl; de összehasonlítható az aranyal is, a mely gyakori forgaíom mellett nem veszíti el fényét.

Minden ember keblében áll egy oltár, melyre a hit fénye folyton világít; és ha más emberek oltárához lép a mi eszünk s értelmünk: legyen ennek hű kísérője mindig a — szeretet. Mert az ugyan nem bizonyos, vajjon a szeretet képes-e önmagában, *hit nélkül*, boldogságot s üdvöt szerezni nekünk; de az bizonyos, hogy a hit maga, még ha akár mily erős is, még sem segít rajtunk, ha hiányzik szívünkben a — szeretet.

Mélyen meg vagyok győződve, hogy csak az igazi, tiszta vallás nyújthat nekünk elegendő erőt ahhoz, hogy mindazzal, a mi rajtunk érkei van, megküzdhesünk.

Órókék csodálatos hatalom rejlik a vallásban. Beke angyalja az, fenyes csilág a sötét éjszakában, reménysugar a fájdosóman, erős horony a ketyekőken; s nem vesztet el az, a kinek szívét urálja a *vallás*.

Az élet komoly perczében, esetében, a kedves, drága mieink sírján, a viharos éjre való elmékedő visszapatlans oraitan, a fájdalmas tapasztalatok és csalódásoknál, a midőn vigaszt és megnyugvást után vagyódik a — *vérszó sziv*: ekkor érezzük legjobban az ajtatos szívből erede imának értéket s erejét, a mely imara tanított meg — a *vallás*. **Cselko Jozsef.**

vita során is némi említés történt; valamint arra a másik, szintén legelőb kapott sérelmre, mintha tót gyermekekre már a hitközségi iskolában rá erőszakolnák a magyar nyelvet.

Hogy egy állam esakis a maga nyelvén adhat és esakis ezen a nyelven szabad adnia oktatást a saját tanintézetiben: ez oly elemi igazság és szoros kötelesség, mely vita tárgyát nem képezheti. Ez nemcsak a jog, de a létfontosság oly követelménye, melynek előttele egyértelmű volna a lemondásnál, a liquidációval. Itt tehát sérelméről annál kevésbé lehet szó, minél bizonyosabb az, hogy az állam nyelvének ismerete minden honpolgárnak szoros kötelessége, de tagadhatatlan előnye is. Különben a tót túlzónak éppenséggel nincs joguk erről panaszolniuk, amennyiben ők szoktak dicsekedni leggyakrabban azzal, hogy tót ajkunk szülletett férfiak mily aránytalanul nagy számban foglalják el az egyházi s világi magas s közép hivatali állásokat a magyar nemzeti államban.

Ami pedig illeti a másik sérelmet, hogy a magyar nyelv oktatása kötelező a községi s hitközségi iskolákban, ez csak természetes folyománya az előbb említett jognak s kötelességnek, minthogy minden polgár gyermekének módot s alkalmat kell nyújtani arra, hogy annak az államnak a nyelvét elsajátíthassa, amelynek törvényes vödelmére egy jog-, személy-, mint vagyonbiztonság tekintetében számít, amelyben boldogulni akar és az említett magas állásokba is fölkelthesse magát, ha rátermett azokra.

Sőt inkább az a baj, hogy egyes községek és hitközségek, melyeket a tót túlzók körmeik közé kapartottak, különböző módon kijátszák a törvény e rendelkezéseit és így szándékosan megfosztják a serdülo ifjúságot az előnyöktől, melyeket az állami nyelvismertete nyújt. Itt Turócban elég kézzelgáható példák vannak rá. Ugyanis itt történt meg az, hogy az illetékes hatóság intézkedésére vissza kellett utasítani számos gyermeket a polgári iskolába való jelentkezésnél, mert a községi és hitközségi elemi iskola elvégzéséről szóló bizonyítványokkal merő elentmondásban, annyit sem tudtak magyarul, hogy képesek volnának a többi tanulókkal lépést tartani az előmenetelben. Tudvalevő dolog az is, hogy hasonló okból a Felvidék középiskoláiban a tót ajku gyermekek hátramaradnak a többiek mögött, pedig gyakran elég szorgalmas s képességet tanúsítanak. Ki bájna meg ezt leginkább? Nemde az illót tanulók maguk és szülei, akik ekképpen vajmi sokszor pótolhatatlan erkölcsi s anyagi kárt szenvednek. Amde így szaporodik az elülletelnek száma, akikre a tót túlzók előre kivetik háloikat. És így növekszik a Felvidéken az elzüllött existenciák száma is, akik mint notórius kasza-kápa kerülők szolgáltatják a tót túlzók összevételét táborának azt a kontingensét, mely tudatlan vakmerőségnek neki megy a falnak is, ha a vezérek úgy parancsolják, hogy kikaparják ez utóbbiak számára a forró gesztenyét a parázsól.

Mindkét tekintetben föltte sajnalatos állapotok ezek, melyeknek gyökeres orvoslásról gondoskodni kell annál is inkább, mert a felvidéki nép jövő nemzedékét meg kell menteni ettől a veszedelemtől és a gyermekeikert véres veretükét árát áldozó szülöket is meg kell óvni a legnagyobb bübünattól, mindenk föltte pedig a hazának oly fiakat kell nevelni, akik méltók legyenek ősekhez vagyis Bethlen, Rákóczy s Tüköly vitéz hieivel!

A megyei tisztviselők előléptetése.

A varmegyei közigazgatás személyi részének eddig is a legérezhetőbb baja volt a pragmatika teljes hiánya s a rendszer, a választás pedig kizarta a fokozatos előléptetést. Választási rendszer mellett a fokozatos előmenetel elevenek az egész vonalon érvényt szerezni nem is lehet, de talan nem is volna tanácsos; másrészt azonban intézményi garanciákat kell keresni arra nézve is, hogy az autonómiai tisztviselők lelebovóik szeszélyeitől valamennyire függetlenítsenek s legalább a kinevezett hivataínokk előmenetle nemikép biztosítsák.

Hogy adág is, mig a pragmatika törvény alakot meg fog ötni, az önkormányzati tisztviselők mindesterói a varmegyékben is szó essék, Széll Kalman minisztereink, mint belügyminiszter rendeltégek kivan gondoskodni.

Gyakorlati érteke ennek a rendeletnek a még fennálló más törvényes rendelkezések miatt nem sok lesz ugyan, mert a nepotismusk nagyon csekéy gat vethet; de megnyugvasul szolgálhat mégis az, hogy a tisztviselők képessége, szorgalma és munkája felett egy bizottság fog kritikát gyakorolni, amely kritika oda kerül a kandidál bi bizottság elé is, amelynek tagjai a választandók képességeiről, az egyen értekerol.

Fontos és becses adatokat fognak tartalmazni ezek a minősítések a belügyminiszter részére is, aki előtt bizonyosan az a czél is lebegett, hogy tájékozást szerezzen magának, minő személyzet áll a belügyi reformi alkalmával rendelkezésre.

A belügyminiszter körrendeletében fontos újítások vannak.

Minden betöltésre kerülő összes állásokra az alisan pályázatot köteles kiírni. Minden pályázó tisztviselőnek kérvényt kell beadnia az alspanhoz.

Az alspan a folyamodórol egy ajánlati kimutatást állít össze. A kérvények egy bizottság elé kerülnek, amely az alspan előnkiate alatt a fögyezsöl, fögyezsöl, arvaséki elnökök és két megyei bizottsági tagok áll. Ez a bizottság azutan a folyamodókrol minden alása három pályázot jelöl,

Fontos kijelentés az, hogy a kijelölésnél a kiinduló pontnak mindig a minősítés és a szolgálati időt kell tekinteni. Magasabb fokozatba, vagy rangosztályba való emelkedésnél senkit ok nélkül mellőzni nem szabad, hacsak a szolgálati idő tekintetében a soron levő tisztviselőre nézve az előléptetés megvonását jogerős feyelemi határozatban ki nem mondották. A soron levő tisztviselő tehát mindig első helyen lesz minősítendő.

A bizottságnak a javaslata azutan a főispánhoz kerül, aki — ha kinevezéstől függő állás töltendő be — a három ajánlott közül egyet kinevez, vagy a három közül egyet megválasztásra ajánl.

A mellőzött tisztviselő a bizottság határozata ellen jogorvoslatot éhet.

A kinevezés, vagy választás után az iratokat a belügyminiszterhez kell felterjeszteni s a kinevezést, vagy választást a hivatalos lapban közzéteszik.

A minősítés kiküszarása irant, vagy a mellőzés ellen beadott kérvényeket a belügyminiszter bírálja el, de annak határozata a kinevezést, vagy választást nem változtatja meg.

Gyakorlatilag tehát a tisztviselőknak mindezekből nem sok haszna van, mert a varmegyét arra, hogy a méltányos sorrendet betartsa, kötelezni nem lehet. A minősítő bizottság tehát informatív irányban érvényesítheti befolyását s minden attól függ, hogy a bizottság milyen súlyt tud szerezni véleményének.

Ez a rendelet azonban mégis fontos lépés a pragmatika felé s modot nyújt legalább arra, hogy a mellőzöttek is megvédelmezhessek egyéni reputációjukat.

A vidék és az állami szállítások.

Üzleti életünkben, különösen pedig a kereskedelmi forgalom és kézműiparunk terén, mindenütt csak pangást látunk; s leginkább a vidék az, hol általános a jogosult panasz e miatt. Ez indította a pozsonyi kereskedelmi és iparkamarát arra, hogy a kerületéhez tartozó iparosok és kereskedők figyelmét az állami, katonai és vasuti szállításokra hívja fel, mert dacára annak, hogy az állami, katonai és vasuti szükségletek a legkülönbefele munkák s illetve ipari készítmények alkotják, melyeket a vidéki ipar is előállíthat, mégis az a tapasztalat, hogy a vidéki kereskedők és iparosok eddigdel csak kis mértékben vesznek részt a közszállításokban.

A kamara saját részéről oda fog törekedni, hogy a jelzett szállítások kiadása körül ez idő szerinti követelt rendszer, mely a vidéki iparosok és kereskedőkre nézve több tekintetben hatványos volt, ezentul megújítsék s ehelyett a vidéki érdekelteket az állami szállításokban és közpénztételekben való nagyobb mérvű részvételre megkínáltsák. Ez azonban csak úgy járhat sikerrel, ha első sorban maguk az érdekeltek körök minden ügyekezeteiket arra fordítják, hogy a kiirt munkák és szállítások teljesítését elvállalják.

E végöl kívánatosnak tartja a kamara, hogy iparosaink és kereskedőink kezdetben legalább a kisebb szállításokat iparkodjanak maguknak biztosítani, hogy ekkép fokozatosan berendezhessek magukat nagy szállítások avallalására, miutan csak így lesznek képesek azok, akik most még kisebb üzletkörrel rendelkeznek, a többi vállalkozóval a versenyt fölvenni.

Ezzel kapcsolatban a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara panaszosan említi, hogy a közös hadügyminiszter által kiirt szállítási pályázatokon iparosaink az utóbbi időkben vagy egyáltalában nem, vagy nem a kellő számban vesznek részt.

Minthogy ezen sajnalatos tény igen könnyen megühsíthatja a kereskedelemügyi m. kir. miniszter azon megállapodást, melylyel a közös hadsereg részére történő szállításoknál a magyar ipar részére a quota szerinti hanyadot biztosította, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara felhívja kerületének érdekelte iparosait, hogy a jövőben a közös hadügyminiszter által kirandó szállításokon mennel többen vegyenek részt és legyenek azok, hogy versenyképes ajánlataikkal a magyar ipar megfelelo részesedést biztosítsak.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ezirányú intenczióinak keelő érvényre juttatása szempontjából kívánatos, hogy iparosaink a közös hadügyminiszterium közgegi által hozzajuk intenzónd felhivasokra minden estele, tehát akkor is válaszoljanak, ha a szállításra esetleg nem reflektálnak, mivel maskülömben megeshetik, hogy a hadügyminiszterium közgegi azokat a czegeket, a melyek felhivasára nem válaszolnak, későbbi alkalommal figyelem kívül fogják hagyni.

Papválasztás.

Körmöcbányán újra érdekes egy papválasztás folyt le. A jánosreti r. k. plébánia javadalmának betöltéséről volt szó. Két pályázó jelentkezett. Józif Laszlo, áll. főreáliskola hittanárának, a másik Janicsék Ferenc, zarnócazi kaplán. Józif városunkban töltött hosszabb működése időtartamán számos barátot és tisztelőt szerzett magának, mig Janicsék nagyobb rokonsági kötelekkel díszelkedhetik, habár ő is Zarnóczán közpénztel-s s rokonszeren örvend. S ha mindehhez azt is vesszük tekintetbe, hogy mind a kettő körmöczi ivadék, a választás tényleg mindenkét kívánására tett.

A megéjtett választás kettős szempont alá esik. Először mint actus, s másodsor annak morális háttere.

Tekintve, hogy ötven városi atya jelent meg a választáson s közöttük olyanok is, kik sohasem szokták felkeresni a városház dísztermét: az érdeklődés tényleg osztatlan óriási volt.

De a mi a választást leginkább érdekessé tette az volt, hogy az a hittelekezetek vádságos mérkőzése volt. Az evangélikusok egytől-egyig mind Janicsék pártján

voltak, míg a zsidóság Jozif ügyét támogatta. A katolikusok, ez a massa pigra, önmagában megoszolva számba sem jött, hanem titlenszen elviselet a másik két hitfelekezettel ama kegyes eljárását, hogy ő választ, ő ad a katolikus hitkézségeknek katolikus papot.

A megyés püspök ama átiratában, melyben a két jelöltet a városi képviselő-testületnek előterjeszti, hivatkozik valami kir. rescriptumra, melynek értelmében csak kath. képviselői tagok választanak kath. papot. Kíváncsiak lehetünk, vajon lesz-e kedve ércvnyit szerezni a kir. határozatnak. Egysékes azt állítják, hogy midőn a képviselői testület földsúri jogot gyakorol, erre minden egyes tagja a testületnek, valláskülönbőség nélkül, jogosult.

— Anonban még ez esetben is azt kiáltom a más hitfelekezeti képviselői-társaimnak: izlés dolga más hitfelekezeti belső ügyeibe avatkozni!

Maga a szavazás is érdekes volt, mely két ízben ejtetett meg.

Először beadott 51 szavazatot, köztük üres volt egy és 25—25 szavazatot kapott a két jelölt.

Mindhogy az elnök szavazott, azon kérdék vetettek fel, vajjon most sors döntő-e, vagy csejtsék meg új szavazás.

A második szavazásnál 52 szavazatot adtak le; köztük újra egy üres; 26 szavazatot kapott Janicsk, s így egy szótöbbséggel elnyerte a jánoséri plébánia javadalmát.

Végre megjegyzés nélkül nem hagyható ama sújtó vélemény, mely a körmezői képviselő-testület tagjainak az igéret betartásáról és az adott szó szentségéről, terjedni kezd. Utolsó papválasztásnál állítólag egy jelöltnek tizenöt új szavát adta, hogy reá fog szavazni. Kapott összesen egy, mondék egy szavazatot.

Hasonlót rebeg a fama ezen választásról is.

S így ama csipkedő és szűrés megjegyzés, mely lábra kezd kapni, midőn valamely igéretrel van szó, pl.: „csak valahogy ne úgy tartsd meg szavadat, mint egy körmezői képviselő-testületi tag!”, vagy: „nem vagy te körmezői városi képviselő?”. Mindenesre több egyszerű tréfánál!

S valóban tartani lehet ma-holnap attól, hogy — mikép Erdélyben az idej általános képviselő-választásnál megtörtént, hogy egyes választók nem a jelöltre, hanem a „székely becslésre” szavaztak — nálunk is kénytelenek leszünk hasonló cselekedni!

HIREINK.

— **Megsemmisített megyebizottsági-tagsági választások.** Túrócvarmegye igazoló választásán a hó 2-án tartott ülésében a Kostyánban, Priekopán, Turanban és Szucsanyban megjejtett megyebizottsági-tagsági választásokat megsemmisítette azért, mivel a Kostyánban megválasztott Dr. Mudrony János sehol az adófizetők névjegyzékébe felvéve nincs, adót nem fizet s így választói joggal sem bír. A többi három helyen a választási aktus nem folyt le szabályszerűen. — Felfüggesztettek továbbá a znoi és szklabinyai választásokat, mivel az kellő időben közírárral nem tetteék s egyéb dolgok is előfordultak, a miket vizsgálat tárgyává kell tenni, mielőtt a választás végelesen igazolatlak.

— **Kitüntető érmek.** Lapunk olvasói még visszaemlékeznek arra a kiváló eredményre, a melyet a znoiváraljai állami tanítóképző intézetnek növendékei a majus hónap Budapesten megtartott országos tornaversenyen elérték. A kitüntető érmeket a napokban kapták kézhez azon di-zes és értékes könyvekkel együtt, a melyeket a közoktatásügyi m. kir. miniszter adományozott a győztes ifjaknak. Mint halljuk, a kitüntető érmek megfelelő ünnepség kapasan fog az ifjaknak átadni.

— **Ésküdtöröségi elnökök.** A budapesti kir. ítélőbíráló elnöke a Besztercebányai kir. törvényszék mellett szervezett ésküdtöröségi elnökévé **Boleman Lajos** kir. törvényszéki elnököt, helyettesévé pedig **Nemes János** kir. törvényszéki bírót nevezte ki.

— **Bezart iskola.** A vármegye alispánja a szlovári r. iskolában a tanítást, a községben fellépett kanyarbetegség miatt, 14 napra bezártattette.

— **Meteorológiai megfigyelések Túrócban.** Az 1901-ik év nagyobb részét átelve, egy kis visszajárlástól vethetünk a multra. A téli hónapok kemények és a landó havazású és fagyjál járók voltak. Azonban rendkívüli hófúvások nem igen fordultak elő. A tavaszi hónapok elég kedvezőnek mutak el. Hűdés szelek gyakoriak voltak ugyan, de nem állandók; többnyire hűdés, esős idők jartak. Majus közepé táján hallatszott az első dörges, de nagyon rövid tartamu és gyenge jellegű, annál gyakoribbá voltak a villongások. Legzavartasabb hónapok voltak június és július, a mikor hét villámcsapás, még pedig négy gyújtó és három romboló, észleltetett. A gyújtók vídekünkön is elég kárt okoztak, a rombolók pedig többnyire elő fakat hasítottak. Villongások ezen hónapokban is napirendűek voltak. Sokkal csendesebbek voltak augusztus és szeptember hónapok, a mely hónapokban rendes villongások voltak ugyan, de zivatar nem fordult elő; utolsó dörges szeptember hó 26-án volt észleltő.

— **Személyi hír.** Mint részvétellel értesülünk **Alvántisz Rezső** közséptanárnai erdőtanasos beteg fekszik.

— **Hegedűs miniszter és a pozsonyi országos kiállítás.** *Hegedűs* kereskedelemügyi miniszter **8000 korona** állami segélyt engedélyezett a pozsonyi országos kiállítás V. *(házi és mezőgazdasági ipari)* főosztójára részére. A kormányának a kiállítás irányú tanusított ezen rokonszenve az érdekeltek körökben nagy örömet keltett.

— **Beteg tanító.** Mint részvétellel értesülünk, **Zsorna Rezső** a rutkai állami iskolai derék tanítója, hetek óta fekvő beteg. Helyettesítésével **Kertész Gizella** okl. tanítónő van megbízva.

— **Első túróci tejszövetkezet.** Rendkívül hasznos s üdvös intézmény indult meg e hét folyamán (elsőtörökön) Nagy-Csepényben. Az első túróci tejszövetkezet kezdte meg működését a legbiztatóbb kiáltások között. S mint halljuk, a jó példát követeésre is talál, mert e hó 8-án, vasárnap Szklénön tartatik közgyűlés egy második tejszövetkezet megalkatása céljából. Csak örvendhetünk azon, hogy vármegyénkben éppen hazafias érzelmű községei indítottak meg e vállalatot, mely szakszerűleg és szorgalommal kezelve, 30,000—40,000 korona jövedelmét is biztosíthat évenként.

— **Ferencz napját** több helyen kedélyesen ünnepelték meg. Mint értesülünk, **Justh Ferencz** orsz. képviselő, **Saager Ferencz** rutkai vasúti felügyelő, **Csepényi Ferencz** megyei tiszü ügyész, **Eder Ferencz** znoiváraljai kir. járásbíró, **David Ferencz** ny járásbíró, közeletünknek mind megannyi kiváló egyéniséget, nevenaphoz alkalmából számosan üdvözölték. A jó kivanatköz szívesen csatlóljak a magunket is!

— **A hó alól kimentve.** Liptó-Szent-Miklósról írja levelezőnk: Tegnap és ma itt annyi hó esett, hogy több helyen befűtött az utat. Ma reggel Proszek mellett egy fuvaros egy melység szalén leest a szekérről és a magasban fekvő hó alá került, hol odaveszett volna, ha éppen arra járó emberek észre nem veszik a bajt s ki nem mentik a szerencsétlen embert a halál torkából. Az időjárás egészen telies.

— **A Túróczi Sport-Egyesület** javára tegnap rendezett színi-előadás lefolyásáról lapunk jövő számban fogunk megemlékezni.

— **Szerelmi drama.** A zólyomi Csingilingi nevű korcsma vendége a mult héten véres jelenetek voltak tanúi. Egy mogoródi parasztlány pityázott ott egy kéményseprővel, s mikor a bor gőze fejükbe szállott, hangosan folyt már a beszélgetés (lányról volt szó, ki mindaképpen szeretlek), a hangos vi a tetlegessé fajult, miközben a parasztlány úgy hasba szurta a kéményseprőt, hogy ez eszméletlenül összerogyott. Most a kórházban ápólják.

— **Sportklub.** Zólyomban egy asztaltársaság kezdeményezésére mozgalmat indítottak egy sportklub létesítésére céljából, mely szép reményekkel kecsegtet már is, a mennyiben a tagok stórn jelentkeznek s így az úgy már annyira haladt előre, hogy a jövő vasárnap megtarthatják az alakuló közgyűlést. Már lepekeket tettek, hogy az újonnan épült áll. polgári fiúiskola mintaszűrién berendezett tornacsarnokát a sportklub céljaira megyerjék.

— **Százhusz alma** termelt az idén a túróczmenti Erzsébet-szigeten, a mely a Túrócmezei Jókonyi Nőegylet pénztári ellenőre, *úrn. Rakasyni Vilmosné*. Ő maga plantolta a fiatal facsemetéket is, amelyek az idén ezen első terméssel megörvendeztették s a mely termést eladva, a befolyt összeget, mint értesültünk, jótékony célra fordítja. S itt kezdődik a rejtvény. Nevezett úrnő ugyanis a 120 db alma árából a Nőegylet árvaínak egy részét téli ruhával fogja legközelebb ellátni. — tehát valami bűvös almak lehetek azok, aminők hajdan csak Hesperus kertjében termettek. Szerencsés, ha mennél több ilyen rejtvenyt közölhetnénk lapunkban — az éhező, fázó, nyomorgó szegények érdekében.

— **Utóállítás.** A szokásos öszi utóállítás f. hó 4-én tartatott meg Túróc-Szt.-Mártonban, a mely alkalomból úgy a közshadsereg, mint a honvédségnek képviselői városunkban tartózkodtak. Utóállításra került 7 egység.

— **A hó,** mely már a mult hetekben kezdett esni, annyira ellepte a földet, hogy a legtöbb helyen már szannal jarnak. A jégpórt kedvelői pedig a jégpályák ké-zítesével foglalkoznak. Jégpályát terveznek Túróc-Szt.-Mártonban és Znoiváraljan.

— **Elfogott gyujtatók.** A znoiváraljai csendőrs két tagjának, **Szabo Janosnak** és **Hoolly Janosnak**, sikerült kézrekeríteni azt az elvetemedt suhanót, a ki nemregiben Tót-Prónan gazdájának hazat felgyujtotta. A fiut **Mendi Janosnak** hívják. 14 éves és sem írni, sem olvasni nem tud. Egyik aidozat azon sok száz közül, a kiknek iskolaszaróit sem a szülőök, sem a gazdak nem gondoskodnak. A csendőrnöknek bevalotta **Mendi** hogy bosszúból követte el tetteit azért, mert gazdája évi 24 korona bérebel karterítés címzím 16 koronát levont.

— **A F. M. K. E. színeszéi.** A F. M. K. E. titkára, mint selmezbányai laptsarkun írja, érdekes, étervayó és hatalmas eszmét vetett fel ottlétekor. A közgyűlés a vidéki színeszet országos felügyelőjének, **Festetich Andor** grafnak megkeresésére, az úgy tárgyalásra **Sztinyai Jozsef** kir. tan. v. polgármestert a megtartható értekezetei Besztercebányára kiküldötte; Beszterce anyra. Löcse, Iglo és Késmark egy állandó színi kerületét egyesíték, a czél az, hogy az egyesülés kialakuljon az Északmagyarországi színi kerület-ter; a negy varoshoz csatlakozzanak: **Trencsen, A-Kubn, T. Szt.-Márton, Léva, Selmezbánya, Póstyén, Sziaics, Zólyon, Körmezőbánya, L. Szt.-Miklós, Rózsahagy.** **Clair Vilmos** e tervezéssel szembeállította a maga tervezést, mely röviden ahoj az, hogy a Felvidéken, melynek kulturális s magyarosodási ügyei a F. M. K. E. vezeti, maga a F. M. K. E. fogna egy erős, anyagiilag biztosított, általa doialt állandó színtársulatot szervezni, ez által biz-

tosítva lennének a tagok, az egész személyzet s ez által biztosított nyerne a nagyközönség is, hogy a társulat a vidéki erők legjavából lenne megalakítva. E szervezésnél a F. M. K. E.-et nem az anyagi érdek, de azon magasabb kulturális érdek vezérelte, mely misszióitálalban a jól szervezett színtársulatok szolgálnak, s epp azért a F. M. K. E. e célra még alkalom is kész. Ezzel kapcsolatban a részéttervek közül megnyerte a kormány jóindulatú támogatását arra is, hogy országos sorsolásból fennmaradó tiszta haszonból egyes kulturmisszióit teljesítő városokban állandó színházepítést létesít. A polgármester s a hatóság tagjai, kikkel **Clair** tervezést részletesebben közölte, meglepő támogatást ígérték s kiállításba helyezték, hogy mutan a terv az, hogy a F. M. K. E. jövő évi közgyűléset **Selmezbányán** tartsa meg (hol 16 év előtt az alakulás stadiumában gyűlésezett) s innen indíjon megvalósulásra a jól előkészített s addig megerlelendő eszme is — a főközség nem fog idegenkedni attól sem, hogy a F. M. K. E.-jövő évi június havában vendégül lássa.

— **A Csorbató mint ivalfürdő.** A Csorbatónak, mint kinc tarai bírtoknak a kezeléséről folyunk most a tárgyalások az állam és az egyes ajánlattevő társaságok között. Legelőnyösebb ajánlatot a nemzetközi halókoosi-társaság tett, amely husz esztendőre szandeköznek kézbevenni a Tatra ezen legszebb fürdőhelyét. A Wagons Lits társaság a bérlet sikeres megkötése eseten több milliónyi tőkebefektetéssel igen nagy építkezéseket létesítené. A megkötendő szerződés szerint, a bérlet tartama alatt épített összes építmények, a bérlet lejártá után a kincstár tulajdonába mennének át. Az idegenforgalom föllendítése érdekében igen helyesen tenné a kincstár, ha ezuttal ezzel a — bár idegen — társasággal lépne szerződésre, mert e társaság örjási alapítókével rendelkezik és több oly n fürdőhelyet igazgat, amelyek viragzanak, fejlődnek és amelyeket tömegesen keresnek fel az idegenek. A társaság különben, a melynek kocsijai egész Európa vasúti vonalain közlekednek, a legkönnyebb eszközökkel reklámot csinálhat a természet szépségeivel oly bőven megadott tatrai fürdőhelyeknek és nagyban hozzájárulhat Csorbató fürdővirágoltatásához. Az államnak hivatalos igazgatása nem valami áldáshozó, mint azt Tatra-Lomnicz, Fenőháza stb kincstári kezelésében lévő nyaraló- és fürdőtelepek fejlődése is bizonyítja. A nemzetközi halókoosi-társaság okserűri és helyes igazgatásával a Csorbatóra szeub jövő virradna és a Tatragyöngye nemsokára egész Európa gyöngye lenne.

— **Házi-ipar tanfolyamok.** A földmívelésügyi m. kir. miniszter **Kis-Csepény** és **Vriczó** községeknek egy-egy házi-ipar tanfolyamot engedélyezett és pedig **Kis-Csepényben** bognar munkákra, **Vriczóban** pedig kőfosarásra. A költségek fedezésére 1500 koronát folyósított.

— **Baloglyukosság Liptóban.** Poruba község közelében megrendítők gyilkosság történt. Két falubeli leány, **Laristyan Mari** és **Révay Éva**, még két évvel ezelőtől fölment a fővárosba szolgálni. Most, nemrég aztán a leányok kivették a postatakarékpénztárból a megtakarított pénzüket s felültek a vonatra, hogy hazá uyanjanak. Rutkán egy ismeretlen emberrel és egy leányjutasukkal kerültek egy fülkébe s ezekkel utaztak egész Tepláig. Uközben a két leány elbeszélte, hogy mennyi pénzt takarítottak meg az ismeretlen ember Teplán együtt szállt ki velők s a leányokhoz csatlakozott. Már sötétedni kezdett, mikor elindult Tepláról gyalog, hogy Porubára menjének. A leányok meg örültek, hogy kiserőjük akadt. A mint az erdő közelebe értek, az idegen kirantotta a biciskáját s az előtte haladó **Laristyan Marinak** az oldalába dőtte. A megszárt leány sikoltására a másik két leány futni kezdett, de a gyilkos utánuk ugrott. Elkapta **Révay Évát** s annak is nyakába dőtte a kést. Mikor a két leány elesett, a gyilkos nem üldözött tovább a harmadikat, hanem a két áldozatnak a pénzüket elvette s azzal elmenekült az erdőbe. A megmenekült **Szedlak Anna** a faluban elmondta az esetet s többen a két leány segítségére futottak, de csak **Révay Éva** volt meg életben; azóta a sok vérzés következtén ő is meghalt. A gyilkost keresik.

— **Vasúti szerencsétlenség Zsolnán.** Kedden este, mint a fővárosi lapok írtak, az ottani vasúti állomáson vonatbaleset történt, a melynél 21 ember könnyebben megsérült, két utas pedig súlyosabb sérüléseket kapott. A megsérültek legtöbbje bécsi ember. A vasúti szerencsétlenségnek a mozdonyvezető az okozója, aki a tisz teljes daczara nem állította meg a vonatot, hanem berobogott az állomásra és vonatjával az ott álló vonatra ütközött. — Ez azonban nem így van, mert a szóban levő szerencsétlenség Saltenauban történt. Saltenaut fordítottak rosszul Zsolnára.

Szerkesztői üzenetek

— **Dr. Cz. S.** Budapeston. Érdekes és értékes cikkeit legközelebb hozzuk. A mint íjgomból láthatja, mi törekünk a felvidéki viszonyokat ismerőit annak érdekeit szolgálani és bajokat fölárni. Sajnos azonban, hogy törekvésünk eddig nem találkozik azzal a méltánylással, a melyet pedig nézetünk szerint megérdemlünk. Mi azonban folytatjuk önellen munkánkat, mert biztos a reményünk, hogy nemsokára el fog érkezni az idő, a mikor a közfelfélem a Felvidékre irányul. Szíves közreműködését köszönjük és arra a jövőre is számítunk. — **Cs.** Zólyonban. Mirekötött megérkezett és megfűtődött a jöbő sorra kerülnek. Köszönjük. — **Gr. J.** Tót-Prónán. Csak folytassa. Sok ily lelkes tudósra kellene. — **J. E.** Kicsiny. Amint terünk engedi, cikkeit közölni fogjuk. Mindenesetre kívánatos lenne, ha a Túrócmezei Gazdasági Egyesület is foglalkoznék azzal a kérdéssel. Ennek az egyesületnek elég dolga akadna. — **P. E.** Znoiváraljan. Tejeszen correctül jártak el és jól tettek, a mit tettek.

Karácsonyi ajándék-tárgyak, karácsonyfa-disz dús választékban Moskóci Ferenczné-nél, Turóc-Szt.-Mártonban.

Felhívás!

A turóc-szent-márton-blatniczai járás szolgabírói hivatala által 1895. évi november hó 5-én 6 szám alatt kiállított **erdőbírói eskübizonyítványom elveszett!** felhívom ennekfolyva azt, a ki esetleg eskübizonyítványomat megtalálta, hogy azt 15 nap alatt nekem visszaadni sziveskedjék.
Priekopa, 1901. nov. 6-án.

Stritz Antal,
urad. erdőőr.

Köhögést
a fincm zamatu és elismert hatásu
Kaiser-féle mell-czukorkák
csillapítanak.
közli győzőleg meg-
erősített elismervény
köhögés, rekedtség, hűrüt és elnyákasodás elleni kitűnő hatását bizonyítják. Kaiser-félekné kinált más gyártmány visszautasítandó.
Kapható 20 és 10 filléres csomagokban
GRABER MIKSA és FIA fűszerüzletében
Turóc-Szent Mártonban.

SEIFERT JÓZSEF
esász. és kir. udvari fegyverszállító
POZSONY, Halászkapu-utca 4.
Interurbahn telefon 252. sz.

Ajánlja ezt raktárát
Henri Pieper eredeti **„DIANA“** fegyverekből,
ugyszinte **„RACIONEL (kakasnéküli) fegyverekből**
J. P. Sauer und Sohn cég KRUPP FRIGYES-féle
különleges aczélesővü fegyverekből,
eredeti gyári arakon.
Ezen fegyverek a jelenkor legmegbízhatóbb és legjobban lövő vadászfegyverei s kimerítő leírással, valamint számos előkelő vadászkezdvelők és hivatos vadászfelrenézéiával, ugyszinte **árjegyzekkel** készleggel szolgálk.

Kész vadásztilények pontosak és megbízhatók a legjobb rendszer szerint, osztr-magy. igen finom vadász- és céllövő porral, ugyzintén osztr-magy. fűstnéküli vadászporral töltve szállítok bármikor pontosan és frissen töltve, minden kaliberhöz a legolcsóbb áron továbbá **cs. és kir. állami árada által osztrák-magy. fűstnéküli I. számú vadászati és tárcsa-lőporral töltött tilények** eredeti áron kaphatók.

Vadászati, utazási és sportkülönlegességek.
Fenti czég kiténtettett:
a. m. kir. földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterium által 3853. sz. a Budapest, 1893. december 1. a. n. kir. honvédelmi miniszterium által 5219. sz. a Budapest, 1882. okt. 15. a. cs. és kir. hadügyminiszterium által 3696. Abth 7. sz. a Bécs, 1881. decz. 17. a. cs. és kir. honvédelmi miniszterium által 3064 572. IV. sz. a Bécs, 1882. márczius 16. a. m. kir. kereskedelemügyi miniszteriumtól, Budapest, 1897. aprillis 2-án.

BUTOR
a legegyszerűbb és leg-
finomabb kivitelben,
kárpituzott
és
vas-butor
dús választékban
kapható

GRABER MIKSA és FIA erég-
nel
Turóc-Szt.-Mártonban.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háizer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik köszvénynél, csuszal és megbűléseknél.
Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak az eredeti árvegeket dobozokban „Horgony” védjeggyel és a „Richter” czéggel jelöltöknek el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legjobb gyógyszerárban kapható.
Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben.
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállító.
Rudolstadt.

386. szám 1901.
Arverési hirdetemény.

Alólirott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, miszerint Hyros Janos kis-szoc ózi lakos ja vára, Büchler David znióvaraljai lakos elleni 51 kor-s. jar. iranti ügyben, 2000 korona becsárban felül-foglalt ingóságok, nevezetesen egy szecsavágógépp egy gabonatsztító, 160 metermazsa krumpli, 88 anyabirka, 1 kec-ke, 40 metermazsa krumpli, 150 metermazsa s éna, mely tárgyak Raschka Emil javára 740 kor. s jar. irant a znióvaraljai királyi jarasbíróság 1901. v. I. 121. sz. végzés folytán f. évi október 7-én eredetileg összeíratlak, nyilvános árverés utján eladlatni fognak.

Mely árverésnek határidőül 1901. évi december hó 16-ik napjának d. e. 10 orara a helyszíne — znióvaraljai vasuti állomás mellett illetve Kis-Szocözcon a berleményt kepező épületekben és következő napra délelött 10 órakor Nagy-Szocözcon kitűzetik, a melyről az érdekeltek és a venni szándékozók oly meg-jegyzéssel értesítelnek, hogy a fenti ingóságok a kikiáltási áron alól is e fognak adatni.
Kelt Znióvaralján, 1901. november hó 29-én.
Szibner
jbirosági végrehajtó.

A „LA FLEUR”
szivarkapapir
. szivarkahüvely
kiváló gyártmány. Ezen szivarkapapir a legfinomabb anyagból készül; gyártásánál minduna vegyi szerok, a melyek az egészségre, főképen a legzsi szervekre káros hatással lehetnek, mellőzöttek.
A **Jacobi Monopol** „La Fleur”
szivarkapapir a torkot ki nem száritja s kiválóan dohán-
kapható a legmelegebben, a kik sokat dohán-
nyoznak. — Kapható:
Wix Miksánál T.-Szt.-Mártonban.

A valódi pemetefű-czukorka két papirdobozokban kapható és minden dobozon a készítő: RETHY BÉLA aláírása olvasható. Eltérő készítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

Senzációs olcsóság! Tessék olvasni!

<p>Reklam-ár! Gyermek-czipő sárga vagy szürke posztó- ból, melegen bélelv, bőrtal- pallal, csinosan díszítve 75 kr.</p>	<p>Reklam-ár! Fiu- és leány-czipő sötét posztóból, melegen bélelv, bőrtalppal, kiváló jó minőségű frt 180</p>	<p>Reklam-ár! Fiu- és leány-czipő hegymászó, orosz lakkal szegélyezve, elegáns, divatos forma frt 220</p>	<p>Reklam-ár! Női bőr-czipő puha, jó fekete bőrből, fenyésíthető, jó bőrtalppal frt 250</p>
<p>Férfi-orszlakk-czipő kiváló jó minőségű, meleg béleléssel, kitűnő, erős bőrtalppal frt 370</p>	<p>• Karácsonyi czikkek legolcsóbb bevásárlási forrása Wagner Lipót • üzlete • Znióvaralján.</p>		<p>Női fekete posztóczipő kiváló jó minőségű, me- legen bélelv, tartós, jó bőrtalppal frt 250</p>
<p>— Férfi-bőr-czipő — puha, jó, fekete bőrből, fenyésíthető, erős, dupla bőrtalppal frt 250</p>	<p>Gyermek-galocsi. frt 1-20 Női galocsi . . . frt 120 Férfi-galocsi . . . frt 175</p>	<p>Mértékül a talp veendő (a sarkkal együtt) czentiméterekben. A legjobb mérték azonban a gyári szám (férfi-czipőnél: 39-46, női czipőnél: 36-42, gyermek-czipőnél: 14-25, fiu- és leány-czipőnél: 26-35 czentiméter).</p>	<p>Női magas papucs, gombos, 90 kr. Magas férfi-papucs gombos, frt 105</p>
			<p>Gyermek-papucs, magas, gombos, 50 kr. Fiu- és leány-papucs, ma- gas, gombos, 65 kr. Félpapucs, 65 kr.</p>

LE DELICE szivarka- és az abból előállított szivarka-
papir hüvely
az eddig forgalomban levő gyártmányok legkiválóbbjika.
Egy kísérlet erről mindenkit meggyoz.
Kapható: Moskóci Ferenczné üzletében Turóc-Szt.-Mártonban
1901. évi 585. szám. T.-szt.-martoni m. kir. jar. erdőgondnokságtól

Faarverési hirdetemény.
Az alább megnevezett bírtokosoknak tarlasztásra esedékes és hatóságilag engedélyezett vágásterületein nyilvános szóbeli árveréssel egybekötött zárt írásbeli ajánlatu versentárgyalás útján a következő fameny-
nyiség becsáttatik értékesítés alá:
1. Szklenón 6 db. rudla, 2025 db. f.-fatörzs 1374 m³; 11196-40 kor. töértékben
2. Bellán 470 „ „ 5102 „ „ 3873 „ 24730- „ „ „
3. Podhrágyon 533 „ „ 921 „ „ 365 „ 2355-30 „ „ „
4. Szklabinaváralján 59 „ „ 346 „ „ 186 „ 1125-80 „ „ „
5. Szt.-péter r. k. 62 „ „ 1006 „ „ 737 „ 4990-20 „ „ „
6. Szt.-péter r. k. 33 „ „ 515 db. f.-fatörzs 384 „ 2525-30 „ „ „
összesen 1163 db. rudla, 9915 db. f.-fatörzs 7029 m³; 46978- kor. töértékben
A árveréssel egybekötött versentárgyalás f. évi december hó 23-án d. e. 9 órakor a turóc-szt.-
martoni m. kir. jar. erdőgondnokság hivatalos helyiségében fog megtartatni, melyhez a venni szándékozók azon
bejelentéssel hivatnak meg, hogy zárt írásbeli ajánlataikat az árverés megkezdéséig alólirott kezeibe nyújták
be. A zárt írásbeli ajánlatokban, melyekhez a becsár 10%-a övadékképen, készpénzben vagy övadéképes
értékpapirokban esatolándó, az ajánlattevő nevé és lakhelyét pontosan megjelölni s a felajánlott vételár
móckal és betűkkel olvashatóan kiírni és azt kijelenteni tartozik; hogy az árverési feltételek ismeri s magát
azoknak föltétlenül aláveti. Olvashatlan s a fenti követelményektől eltérő, hiányos, bélyegtelen, későn érkezett,
valamint pótl- és utóajánlatok, figyelmebeténi nem fognak. Az árverési feltételek az alólirott erdőgondnokság-
nál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.
M. kir. jar. erdőgondnokság Turóc-Szt.-Mártonban, 1901. évi december hó 5-én.

Erdődi,
m. kir. főerdész.
Turóc-szt.-martoni magyar nyomda — Moskóci F.-né.